

ELŐFIZETÉS:

Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.

A lap szellemi részét
illető küldemények a
szerkesztőnek, anyagiak
a lap tulajdonosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DIJ:

egy 1 hasábos petit sor
10 kr., többszöri hirteté-
ténél olcsóbb. Nyitlatter
sora 25 kr. Bélyegdíj min-
den hirdetésnél 30 kr.
A hirdetések Bittermann
Nándor nyomdájában és
a szerkesztőnél fogad-
tatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelenik minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Ad vocem: Foglaljunk pártállást.

Avastam a »Bácska« 26-ik számában foglalt hasonló című vezércikket. Erre vonatkozólag általában meg kell jegyezni, hogy a jelenlegi kormányunk különösen pénzügyi operációira vonatkozólag mindig igaz és dicséretes, a mi ott elmondott. A részletekbe hatolva azonban, nem hiszem, hogy éppen azok, a kiknek a jelenlegi kormány minden oldalú működésének helyeslésére az eredményeknél egyéb érdek is van szükségük, hogy ezek az érvelések ama csoportosításait meggyőződésük megnyugtatóra vagy pláne irányítására felhasználhassák. Azért én a megkezdett érvelési módot mintegy folytatandó és kiegészítendő, éppen a választópolgároknak azon részéhez kívánok szólni, a kiknek a jelzett s különben népszerű cikk is magas volt és a kik legjobban megbecsülik azt a bizonyítást, mely az ő mindennapi eszük járása szerint csakugyan bizonyítékot képez.

Édes jó magyar gazdatársaim! Tiszta Kálmán miniszterelnök annyiból kollegánk nekünk, hogy utóvégre ő is csak magyar földbirtokos. Azt tudjuk, hogy a törvény mindenkire arányosan rója ki a terhet; tehát világos, hogy ha Tiszta emeli a mi adónkat, emeli a magáét is. Így hát nem lehet tel se tételezni azt, a mit a józan ész helyett szenvedélyekkel lövöldöző ellenzéki újságok és pártvezetők prédikálnak, hogy Tiszta ilyen meg amolyan ellensége az ország földesgazdáinak. Ugyan próbáld meg édes magyarom, hogy kérdezd meg az ellenzéki ködékekkel telefejtű kortestőt: lehetségesnek tartja-e, hogy Tiszta Kálmán, a ki maga is minden porcikájában magyar földbirtokos, megszavazzon vagy pláne javaslatba hozzon olyan adót vagy bármi néven nevezendő terhet, a mely a földbirtokosokra, tehát saját magára is hátrányos és kellemetlen lehet.

Ugy-e, hogy ezt józan elmével állítani nem lehet?

Pedig az ellenzékiek ezt állítják.

Ha tehát nem lehet ilyesmit feltételezni, akkor magától halomra dől mind az a sok hiába való ráfogás, a mely a Tiszta-kormányt az adóknak túlságos emelésével és a földmives osztály érdekeinek megtámadásával vádolja.

Még egyet mondok, édes magyarom!

Tiszta Kálmán egyik első nagybirtokosa Magyarországnak és olyan darab gyönyörűen berendezett tehermentes birtoka van, hogy ha valaki széles e hazában, hát akkor első sorban ő lehet független szabad ember.

Magyarázd meg hát nekem, hogy az őseitől öröklött hazafiság, a magán érdeknek a közérdek alá rendelése nem parancsolná neki: mi szüksége volna a kormányzásnak élet emésztő gondjait és terheit immár egy évtized óta viselnie? A rang vágy? Hiszen alig van már halandót érhető kitüntetés, mellyel fel ne díszítették volna, ha ezt keresné. Avagy azok az aljas gyanúsítások, személyes bántalmak, sokszor minden tisztességet levetkező meghurcolások, melyeknek nálunk — sajnos — a közélet minden nagy embere ki volt és ki van téve mindig, talán ezek adnának neki kedvet és erőt arra, hogy országunk számtalan ügyeit rendezze és a rég óhajtott pénzügyi egyensúlyt helyre állítsa?

Ezt ugyebár gondolni is lehetetlen?

Nem tartható tehát semmi más feltevés, mint az, hogy ő rendelkezik bámulatos akaratúval, ritka tehetségekkel, arany tiszta jellemmel és tudatában hivatottságának, magasabb kötelességérzetből eltűri a méltatlan bántalmakat; terveinek biztos céljában és honfiai küldetésének magasatos voltában, valamint a számára mindenkor túlnyomó józan polgárok ragaszkod-

dásában keresvén és találván tiszta öntudatának jutalmát.

En tehát csak a mondó vagyok, tisztelt polgártársak, hogy míg ilyen férfiú kezében van az ország szekerének gyeplője, támogassuk azt, bizzunk benne és tőlünk telhetőleg biztosítsuk működésének további sikereit.

Ha őt támogatjuk, magunkat támogatjuk. Szabadka, 1884. március 31.

Népbarát.

Lapszemle.

A Belgrádban megjelenő »Beogradski Vesnik« következőkép ír:

„Reszó és Stefánia trónörökös pár fogadtatása alkalmával leendő ünnepélyek meghatározására kiküldött bizottság, két ülésében következőket határozott: A magas vendégek f. április hó 16-án (28-án) d. e. 8 órakor hajóval érkeznek Belgrádba. A Száván a fogadtatás minden pompát felül fog mulni. Ezen fogadtatás egyes pontjai legközelebb meg fognak határozatni. A kikötőben történt üdvözlések után a magas vendégek a királyi palotába hajtattak még pedig a Kalimegdanán keresztül, a nagy templom mellett el, a dubokai, Mihály fejedelmi és teráziai utcákon át; mindezen utcák ünnepélyesen fellobozóva leendnek. Diszkapuk emeltek: a székesegyháznál, a terázian, az »arany kereszt« címzett nagyvendéglővel szemben, a nemzeti színháznál és egy a Topshider-féle utca végén. Minden utcában, a melyiken a magas vendégek keresztül haladnak, a katonaság díszgyenruhában kettős rendben leend felállítva. A mint a királyi palotában megjelennek, ünnepélyes fogadtatás, mely után a királyi fenségnek a palota erkélyére kilépnek. Most az összes katonaság zászlóhajtás és zeneszó mellett a magas vendégek előtt tisztelegve elvonul. Ezután reggeli. Reggeli után a vendégek a színház és Vasza utcákon át a várba mennek, hogy az ottani erősségeket megtekintés. Megtekintés után a vártüzérség tisztelegve vonul el a magas vendégek előtt. Onnan a Vasza és London utcákon keresztül a Topshiderbe mennek, hol népiünnepély leend. Topshiderben 1 óra hosszat tartózkodnak, minek után a Konakba visszatérnek, hol mindjárt diszebed leend. Este 1/2 10 órakor az ünnepélyesen kivilágított utcákon keresztül a hajóhoz visszatérnek. A mint a hajóra szállnak, a várban tüzjárték és ágyudörgés leend mindaddig, míg a magas vendégek Zimonyba nem érkeznek. — A díszítéshez szükséges szerekkel egy budapesti szállító bizott meg-

Hirek.

Kiállítás értesítő. A zombori kiállítási kerület bejelentett kiállítóit. (Folytatás) 61. Sóska István, nyerges Zombor. Egy hintó. Érték: 500 ft. Az üzlet 1860. óta áll fenn. 62. Kummerkromer András, fodrász. Zombor. Egy arckép, hajmunka. Érték: 60 ft. Az üzlet 1875. óta áll fenn. 63. Cselyuszká Antal, cipész Zombor. Különféle cipők. Az üzlet 1877. óta áll fenn. 64. Vancsek Béla, gépész. Zombor. Daráló és kisebb géplakatos munkák. Az üzlet 1875. óta áll fenn. 65. Zsuffa Vince. Zombor. Négy chromofestett kép. 66. Zitzmann Mihály, harisnyakötő. Zombor. Harisnyakötő munkák. Érték: 22 ft. 50 kr. Az üzlet 1844. óta áll fenn. 67. Dienes Pál. Zombor. Fafaragvány munkák, képkeretek, kalitka. Érték: 20 ft. 68. Takó Lajos. Zombor. Buzadara mérő, saját találmánya. Kitüntetés: az 1882-ik évben Zomborban tartott megyei gép- és állatképzésen elismerő okmány. 69. Stökl Ádám, mütakács. Zombor. Asztalterítők, szalvéták, türelkőzők. Érték: 45 ft. Az üzlet 1883. óta áll fenn. 70. Sztojanovits Tivadar, fényképész. Diapozitiv arcképek; Zombor város nevezetesebb épületeinek fényképei; arcképek. Érték: 25 ft. Az üzlet 1875. óta áll fenn. Foigländer, Dalmayer és francia gépekkel dolgozik. 71. Dr. Margalits Ede. Zombor. Bácsmegegy különféle népviselettel feltüntető alakok. 72. Husveth István, ruhafestő. Festett kelmék. Az üzlet 1824. óta áll fenn. 73. Ifj. Mráva András, szücs. Zombor. Szücs árúk. Érték: 400 ft. Az üzlet 1864. óta áll fenn. Kitüntetés: az 1874-iki apatini iparképzésen dícsérő oklevél. 74. Landzinger Zsigmond, festő, jelenleg Florencben. Két olajfestmény. 75. Holländer József Zombor. Különféle cipő árúk. Érték: 80 ft. Az üzlet 1876. óta áll fenn. 76. Schön Adolf, könyvkötő és könyvkereskedő. Zombor. Négy könyv. Érték: 100

ft. Az üzlet 1852. óta áll fenn. 77. Billanics Ferenc, festő. Zombor. Táj és genre festmények. Érték: 300 ft. 78. Bácsér János. Zombor. Különféle dohány. Kitüntetései: a megyei gazdasági egyletnek 1881-ben Zomborban rendezett terménykiállításán 3 arany és diszokmány; a megyei gazdasági egylet által 1883-ban Szabadkán rendezett terménykiállításán nagy arany érem és diszokmány. 79. özv. Schmidt Erzsébet és Reiszner Alajos, mütakács. Zombor. Különféle abroszok, szalvéták, türelkőzők stb. Érték: 200 ft. Az üzlet 1850. óta áll fenn. Kitüntetés: elismerő okmány az 1874-iki apatini iparképzésen. 80. Bittermann Nándor, nyomdász. Zombor. Különféle nyomtatványok. Érték: 25 ft. Az üzlet 1864. óta áll fenn, két gyorsgéppel és több sajtóval dolgozik. 81. Bosnyák János, asztalos. Zombor. Egy garnitúra tambura, új rendszer szerint készítve és e. y. behasonlítás tekintetéből két régi rendszerű tambura. Érték: 108 ft. Az üzlet 1873. óta áll fenn. 82. Veszelovszky Ferenc, harisnyakötő. Zombor. Különböző harisnyakötő munkák. Érték: 25 ft. Az üzlet 1868. óta áll fenn. 83. Liebhart Lajos, cukrász. Zombor. Dragantból két szobor. Érték: 24 ft. Az üzlet 1845. óta áll fenn. 84. Falcione Gusztáv. Zombor. Kerti vetemények, gyümölcsök. 85. Darázs Antal. Zombor. Különnemű pálinka. 86. Csókás Flórián, szígyártó. Zombor. Egy lószerszám, különféle szígyártó munkák. Érték: 200 ft. Az üzlet 1879. óta áll fenn. 87. Kaufmann Simon, szücs. Zombor. Két bunda. Érték: 300 ft. Az üzlet 1859. óta áll fenn. 88. Eibach István, bádogos. Zombor. Különféle bádogos munkák. Érték: 200 ft. Az üzlet 1853. óta áll fenn. 89. Jonász Samu, kenyérsütő. Különböző kenyér és fehérsütemények. 90. Bácsér János, kötélgyártó. Köteles munkák. Az üzlet 1853. óta áll fenn. 91. Frey Imre. Zombor. Gyümölcsök. Kitüntetés: a megyei gazdasági egylet által 1883-ban Szabadkán rendezett terménykiállításán ezüst érem. 92. Merstetter Nándor, cipész. Zombor. Különféle cipő árúk. Érték: 300 ft. Az üzlet 1810. óta áll fenn. Kitüntetései: az 1881-iki debreceni iparképzésen dícsérő oklevél; az 1883-iki bácsmegegyi női kézműiparképzésen arany okmány. 93. Harp József, kőfaragó. Zombor. Kőfaragó munkák. Az üzlet 1859. óta áll fenn. 94. Gözer Vitus, városi kertész. Zombor. Virágok, diszokrok, gyümölcsfák, gyümölcsök. Érték: 400 ft. Kitüntetései: az 1881-iki észéki kiállításán dícsérő okmány; a bécsi 1874-iki kiállításán vermeil érem; a budapesti 1875-iki kiállításán nagy arany érem; a megyei gazdasági egylet által 1883-ban Szabadkán rendezett terménykiállításán nagy arany érem, dícsérő arany oklevél és két arany. 95. Joannovics Arszá ecetgyáros, Zombor. Kétféle egyszerű ecetgyártmány. 96. Gerresch János, harisnyakötő, Zombor. Harisnyakötő-munkák. Érték 60 ft. Az üzlet 1834. óta áll fenn. 97. Gerresch Vince, harisnyakötő, Zombor. Harisnyakötő-munkák. Érték 60 ft. Az üzlet 1834. óta áll fenn. 98. Nadasch Ignác, nyomdász, Zombor. Különféle nyomtatványok. Az üzlet 1883. óta áll fenn. 99. Frey Imre, arany- és ezüst-műves, Zombor. Ötvös-munkák. Az üzlet 1852. óta áll fenn. 100. Darázs Antal, rézműves, Zombor. Pálinka-kazánok, mosóüst, lánccon függő főző-üst. Érték 300 ft. Az üzlet 1868. óta áll fenn. Kitüntetés: a megyei gazdasági egylet által 1882-ben Zomborban rendezett gépképzésen arany oklevél. 101. Mayer Ignác, asztalos, Zombor. Egy kredenc. Érték 300 ft. Az üzlet 1854. óta áll fenn. 102. Zeitrich Károly, szerkovács, Zombor. Huszonnégy különféle gép és szerkovács-készülék, több közölök saját találmánya vagy javított rendszerű. Érték 2000 ft. Az üzlet 1860. óta áll fenn. Kitüntetés: a megyei gazdasági egylet által 1882-ben Zomborban rendezett gépképzésen első aranyokmány. (Folytatása következik). Dr. Margalits Ede, kerületi titkár.

A bajai kir. bíróság tkvi osztályánál levő Harbács Lajos segéd-telekönyvvezetőt a nagymáltóságú

m kir. igazságügyminiszter a megfelelő fizetés emeléssel első osztályú segédtelekkönyvvezetővé léptetett el.

Kitüntetés. Schiller Károly, szegedi pénzügyi igazgató, ki alá e részben megyénk is tartozik, „temesi” előnévvel a magyar nemességet nyerte.

Pályázat van hirdetve a zombori kir. illeték-kiszabási hivatalnál Janovich Gusztáv áthelyezése folytán megüresült főnöki állásra.

A közmunka- és közlekedési m. kir. miniszterium által engedélyezett erdői Dunaágon építendő új fahíd vegyes bizottsági tárgyalása f. hó 9-én reggeli 9 órakor a helyszínen fog megtartatni.

M. hó 18-án a délelőtti órákban Apatin és Monostorszeg között a 641. számú teher szállító hajóról, ezen hajó kormányosának Burian Istvánnak 5 1/2 éves fia István valószínűleg játszás közben észrevétlenül a Dunába esve eltűnt.

A titkos szerek és gyógyszer-specialitások tartása és elárúsítása tárgyában a „Közegészségügyi Kalauz” a következőket írja: „Mindazon szerek, melyek az 1882. évi március hó 30. — 17368. sz. a. kelt belügyminiszteri rendeletben felelített I. táblázaton elősorolva, úgy szintén mindazon szerek vagy vegyi készítmények, melyek a most említett I. táblázatban foglalt gyógyszerek közé sorozhatók, a titkos összetételű szerek közé nem tartoznak. Az ily szereknek és praeparatumoknak gyógyszer-tárolókban való tartása és kiszolgáltatása a gyógyszerek kiszolgáltatására nézve fennálló általános szabályzat alá esik. Titkos összetételű szerekkel ellentétben, az erre kinyert külön belügyminiszteri engedély nélkül tartani és áruba bocsátani sem a gyógyszereszeknek, sem másoknak nem szabad, és az e részben eljárás a fent idézett rendelettel van szabályozva.”

Cégbejegyzés. Regina Klein vegyesárú kereskedő Szilváson, bej. az ujvidéki kir. törvényszéknél január hó 9-én. — Cserenkai mezőgazdasági népbank dr. Wagner Frigyes vezérigazgató helyett Rauch Frigyes vezérigazgatóul bejelentve e zombori kir. törvényszéknél január 24-én.

Vasárak a megyében április hónapban: Baján 24-én. — Hódsághon 6-án. — Kulán 27-én. — Ó Bacsán 8-ikát megelőző vasárnap. — Pivnicán 17-én. — Sztanisicson 12-ikét megelőző vasárnap. — Titelen 6-án. — Zsablyán 15-ikét megelőző vasárnap.

A m. kir. igazságügyminiszter az ujvidéki kir. törvényszék területén előforduló törvényszéki orvosi teendők teljesítésével dr. Koda Sándor orvostudort bízta meg.

A személyszállító gőzösök menetrendje 1884. évi április hó 1-től kezdve további intézkedésig. Felfelé: Bezdánból Budapestre: naponta 9 órakor este. Lefelé: Bezdánból Zimonyra: naponta 8 órakor reggel. Bezdánból Orsova- és Galatzig: szerdán, pénteken és vasárnap 8 órakor reggel. A Mohács-Pécsi vasut vonatai a gőzösök menetével közvetlen összeköttetésben állanak. Bezdán, 1884. március hó 31-én. Az ügynökség.

A „Pester Lloyd”, „Pesti Napló” s több fővárosi lap különféle variációban hozta a városunkban közbeszéd tárgyát képező párbajok leírását. Többen interpelláltak bennünket, hogy miért nem vettünk rólok tudomást? Válaszunk az, hogy a szemtanúk, a kiknek előadásában megbízhatnánk, nem értesítettek; s az utólagos apprehenziók, helyreigazítások, visszavonások stb. elől így nem biztosíthatjuk magunkat. A pletykát egy új körülírással toldani nem célunk; különben is programunk tiltja, hogy botrányot at hajhásszunk. Az ilyen eseteknek részletezése azok szaporára ismétlődését szokta eredményezni. Mi pedig ezt egyáltalán előmozdítani nem óhajtjuk.

Hallomás szerint a nagy-kikindai szerb párti értekezlet április 23-án fog megtartatni.

Az országos kiállítás kerületi bizottságai közül, mint lapunk mulkói és jelen száma mutatja a zombori kerület minden jogos várakozást messze túlhaladó számu és fontosságu bejelentéseket mutat fel; ellenben a szabadkai és ujvidéki kerületet illetőleg sem az ottani helyi lapokban, sem az egyes községekből hozánk érkezett jelentésekben nem látni nyomát és eredményét annak a komoly megbízatásnak, mely az ottani helyi bizottságokra ezen tisztük elvállalásával nehezül. Megyénk reputációja érdekében is kérnünk kell a nevezettek ezen hallgatás megtörésére; mert azon körülmény, hogy egyforma viszonyaink között az egyik kerület igen sok, a másik semmi vagy csekély eredményt tanusit, kellemetlenül ugyan, de kötelességszerűleg ki kellend mondanunk az intézésre hivatott férfiak eljárása fölött a tényekhez arányos ítéletet. Megjegyezzük egyuttal — és ennek a bajai kerület is hasznát veheti — hogy az utólagos bejelentések némi helyár emeléssel még f. hó végeig elfogadtatnak.

A helybeli főgymnasiumban a törvényszabta husvéti szünidő virágvasárnapon kezdődik és husvét utáni keddig tart.

Vegyék tudomásul a községek. A földmívelési, ipar- és kereskedelmi miniszter a következő rendeletét: Múntán az 1883-ik évi XV. t. c. életbelépeése óta a szolgabírák most már valamenyi megyében megfelelő fizetéssel és külön utiátalánnyal is javadalmazva vannak, továbbá múntán kétségbe nem vonható, hogy a szolgabírónak a vásári bizottságban való megjelenése nem kizárólag a vásártartásra jogosult fél érdekében, hanem közrendészeti szempontból is szükséges: ennélfogva az 1882. évi február hó 6-án 1765. sz. a. kiadott rendeletet a belügyi magy. kir. miniszter ural egyetértőleg ezennel oda módosítom, hogy a szolgabírák a vásári bizottságokban való közreműködésért a vásártartásra jogosult fél terhére ezentul sem napidíjat, sem pedig fuvarköltséget felszámítani jogosítva nincsenek. Erről a törvényhatóságot tudomás és közhírre vétel végett oly megjegyzéssel értesitem, hogy hivatkozott rendeletnek a vásári bizottságokban működő állatorvosokra vonatkozó és az 1874. XX. t. c. 21-ik szakaszára állapított rendelkezése érintetlenül marad.

Jó fogás. Klemm és társai apatini halászkok a napokban 2-3 méter hosszú, két mmásza nehéz vizát fogtak ki a Dunából. E ritka szép példányt az élelmes halászkok az apatini fürdőházban pénzért mutogatták s el is adták mindjárt 200 frtért.

Hódsághon Schwerer Jakob gőzmalomtulajdonos eljegyezte Treuer Mari kisasszonyt. U. J.

Dömötör Pal újabban kiadott költeményeiből a „Nemzet” tárcájában Szana Tamás elismeréssel nyilatkozik. A többek közt így ír: Dömötör igazi terrenalma a lyrai költészet; a családi tűzhely boldogsága benne szeretetreméltó dalnokot talált, ki méltó arra, hogy meghallgassuk és vele együtt érezzünk.

Az ujvidéki szabadelvű párt m. hó 30-án a kir. főgymnasium nagytermében közgyűlést tartott, melyben a párt elnökévé választott Grosszinger Károly, alelnökékké Rohonyi Gyula és Goriupp Ferenc, jegyzökké Bruck Ferenc, Horváth József és alföldi Flatt Győző kiküldtettek. A választmányba 70 párttag választott. A párt közgyűlésében elhatározta, hogy Bende Imre apátot eddigi országgy. képviselőt ismét jelöltjéül választja. Megválasztatása bizonyos, miután 1300 választó között a szabadelvű párt tagja 800, kik egytől egyig a szabadelvű párt jelöltjére fognak szavazni. A gyűlésben érdekes és megható jelenet volt, mid'n Radovanovics János, Ujvidék derék, kitűnő polgármestere, hosszú beszédében kiemelte mindazt, mit Bende apát 3 év alatt a város érdekében tett.

Meghívás. A hódsági országgyűlési követválasztó kerületi szabadelvű-pártja a küszöbön levő országgyűlési követválasztás tárgyában folyó 1884. évi ápril hó 15. napján délelőtti 10 órakor a hódsági községhez tanácstermében ülést tartand. Mire is a kerületi választók azon kéréssel tiszteletteljesen meghívattak, hogy azt a községben legkiterjedtebb módon köztudomásra hozni, és ezen párti-ülésre onnan mentől több párti tagot meghívni, illetve vezetni sziveskedjenek. Hazafüli üdvözléssel maradván Hódsághon, 1884. évi március hó 29-én. Id. Trischler Xav. Ferenc, párti elnök. Szalay Tivadar, párti jegyző.

Hir szerint a topolyai ez idei országos vásár a husvéti ünnepek miatt nem e hó 13. és 14-én, hanem ápril hó 20. és 21-ik napjain fog megtartatni.

A m. kir. közmunka- és közlekedési miniszter által Bács-Bodrogh megye területére nézve Sturm György kir. főmérnök lett kerületi főmérnöké kinevezve. Ezen kerületi főmérnök f. évi ápril 1-én kezdé meg működését.

Az ujvidéki dalárda m. hó 27-én kirándulást tett a pétervárad majorokba, hol a dalárda a pétervárad lövészeget vendége volt. A dalárda 5 férfi- és egy magánkar énekelte; viharos éljeneket és „zívót” aratott. Nevezetesen, hogy midőn a dalárda éjfélt fel kezdte a „kalapom, kalapom csurgóra” egyveleget, a horvát atyafiak csaknem kibujtak bőrkükből és lelkesen kiabáltak „na novo” úgy hogy a dalárda ezen hosszú egyveleget ismételte. A dalárdában új szellem leng, melynek létrehozatala Rechnitzer János, az új elnöknek érdeme.

A zombori kir. ügyészség felügyelése alatt álló kir. tszéki fegyháznál a felügyelői állás megüresült; kérvények május hó 10-ig a budapesti kir. főügyészséghez nyújthatók be.

Ujvidéken a vörheny, kanyaró és dyphtheritis a gyermekek között nagyon pusztít; az izr. iskolák még most is be vannak zárva.

Ó császári és Apostoli királyi Felsőge, folyó évi március hó 22-én kelt legfelső elhatározásával, a magyar honvéd-gyalogság szabadságot állományában legkegyelmesebben kinevezni méltóztatott: hadnagyköke: a következő szabadságot állományu altiszteket, ugyanint: Olsavszky Lajost a 4-ik zászlóaljnál; Koller Józsefet az 5-ik zászlóaljnál; Malatinszky Józsefet a 4-ik zászlóaljnál; Kozma Gyulát a 3-ik zászlóaljnál; Szilágyi Zsigmondot a 4-ik zászlóaljnál; Pekánovits Dánielt az 5-ik zászlóaljnál; Bácsi Lajost a 6-ik zászlóaljnál; Bárány Ferencet a 4-ik zászlóaljnál; Szluha Imrét a 3-ik zászlóaljnál; Görgey Sándort a 4-ik zászlóaljnál; Kállay Eleket a 6-ik zászlóaljnál; Zánkay Gusztávot a 4-ik zászlóaljnál; Bod Eleket a 6-ik zászlóaljnál; Kertész Bertalant a 6-ik zászlóaljnál; Delhányi Zsigmondot a 3-ik zászlóaljnál; Garai Edét az 5-ik zászlóaljnál; Román Józsefet a 4-ik zászlóaljnál; Bereczky Gyulát az 5-ik zászlóaljnál; Vadnay Józsefet a 6-ik zászlóaljnál.

Bukovinai magyar testvéreink visszatelepítése érdekében a minap a „végvidéki magyar telepítési bizottság” is ülésezett. Szabadkay, a bizottság elnöke felolvasta a pénzügyminiszteriumi rendeletet, melysz e-rint Bács-Bodrogh megyében a felső- és alsó-pusztakulai kincstári terület, telepítési célra átengedtetik, e birtok 4573³¹/₁₀₀₀ holdat tézsen, nagyobbrészt a telecskai fensíkon fekszik, és egyáltalán vízmentes. E leirat részletes előadása után az elnök azt indítványozta, hogy a bukovinai véreink ide érkezése után, azonnal forduljon a bizottság ömelt Sándor Béla főispán urhoz és Schmausz Endre Bács megye alispánjához, a kik bizton el fognak követni mindent, hogy megyéjük kebelében 500 csángó magyart elhelyezzenek, sőt ha a káty-kovili kincstári erdő még ezideig nincsen eladva, nagyon előnyös volna a Csajkás kerület e pontján is egy magyar községet teremteni.

Az ujvidéki rom. kath. belvárosi templomban a husvéti nagy mise alatt Haydn József „Nelson miséje” helybeli műkedvelők által fog előadtni. Az offeratorium alatt az ujvidéki dalárda Kücken F. „Resurrexit”-jét fogja énekelni.

Belgrád, 1884. ápril 1-én.

Általánosán még most is a nemzeti bankkal és annak szervezésével foglalkoznak. Legelső gyűlésében a választmány a forgalom és szervezés körül lényeges határozatokat hozott. A szervezettel Bauschmann, brüsseli ismeretes pénzügyér, bizott meg. Ezen, mint egy félévig tartandó működéséért 20,000 frankot kap. A bank királyi biztosál Milovanovics Milosav — eddig osztályfőnök az építészeti miniszteriumban — nevezetett ki. A legelső választmányi gyűlésben a bankjegyek kiadása tárgyalatott. Hogy az üzleti forgalom minél hamarabb elkezdhető, a bank tőkéje kamatozható legyen, a választmány 50,000 bankjegy kiadását elrendelte; egy bankjegy értéke 100 dinár (42 ft o. é.). A bankjegyek Brüsszelben fognak készíttetni, minek ellenőrzésére a bizottság ma Brüsszelbe utazik. Hogy a szerb nemzeti bank mindig al-pari legyen, elhatározta a választmány, hogy a bankjegyeket csakis aranyban váltja be. Más kisebb vagy nagyobb bankjegyek kiadása későbbi időkre balasztott. A bank választmánya felhatalmaztatott 6,000,000 dinár értékeig

bankjegyek kiadására. A bank által kiadott 20,000 részvény között 17,000 Szerbiában, 3000 a külföldön van, legtöbnyire Romániában. Bukurestben a szerb nemzeti bank részvénytulajdonosai a szerb nemz. bank választmányához azon kérelemmel fordultak, hogy a bukuresti börzén a részvények elfogadhatók legyenek. A választmány ezen kérvényt elvetette, miután egyelőre nem hajlandó a szerb. nemz. bank részvényeit a börzére hozatni. Attól tartanak, hogy míg Belgrádban magában börze szervezeten nem fog, a részvények értéke más börze által leszállítatnék. Ha egyszer az egész bankügy rendezve és Belgrádban magában egy börze leend, akkor a részvényeket értékesítés végett a bécsi, berlini, párizsi és londoni börzére fogják hozni. A részvények értéke naponkint nagyobbodik s már ma egy részvényért 475 dinárt, tehát 50 dinárral többet fizetnek.

Szerbiának gazdasági fejlődése más tekintetekben is észlelhető és látszik, hogy a külföldi tőkések ismét bizodalommal viseltettek a szerbországi viszonyok iránt. Londonban bankot alapítottak „anglo szerb bank” név alatt, melynek alapitőkéje 2,000,000 font sterling = 25,000,000 dinár. Ezen bank legfőbb feladata a szerb és angol kereskedelmi viszonyokat ápolni és a szerb ipar-vállalatokat emelni. Ezen bank főüzlete Londonban leend; Belgrádban lesz egy főüzlet Christics Fülöp eddigi szerb követ vezetés alatt. Bécsi tőkések megint egy Belgrádban létesítendő ingatlank és építészeti bank létesítésén dolgoznak. Ezen vállalatok legközelebb életbe fognak lépni.

A vetemények állása kitűnő, bár a téli vetés egy kis része kifagyott. A volt jótékony esők folytán a gabona és árpa szépen fejlődik. A tengerivel az idén nagyobb terület fog bevetettni, miután az itteni talaj tengeri természetűre igen alkalmas.

O-Kanizza, 1884. március 31-én.

Megtörtént járásunkban az ujonczász. Alkalmnak tünt ki mind a három korosztályból 164, feltűnő a sok távollevő, minek oka a Szerémség és Szerbia közléte.

Elszármanak a szülők gyermekei kiskorában és azóta nem tudja a világ élnek-e, meghaltak-e? de hogy igen sok a törvénytelen távollevő, az feltűnő jelenség, feltűnő továbbá a lesoványodott című vizsgálhelyezettek, alkalmatlanok. Ha valahol az északi, buzát nem ismerő megyékben a szegény nép elsóványodik, ezen nincs mit csodálnunk, mert a zabkenyér és krumpli nem valami lukullasi táplálék; de nálunk, a gazdag koronai kerületben méltán bámulást kelt, és oka alighanem az illető egyéneknek jóval a sorozás előtt kezdődő önsanyargatásából származik. De azért a kontingens bőven kikerül, egyébre pedig szükség nincs. Érdekes jelenség még az, hogy a korosztályokba kerülők községi elüljáróik előtt töbnyire eltagadják, hogy irni, olvasni tudnak, attól tartván, hogy ezek tudása hathatósan előmozdítaná besoroztatásukat, mintha bizony mindannyit írás s olvasással foglalkozás céljából soroznák be. Szivesebben vétetik be egy suszter vagy szabó legény, mint a világ legelső kaligrafusa. De ők ezt nem tudják, és azért tudományukat eltagadják.

Egy ujoncot másik társa meg is szabadított hamarosan a nehéz katonai szolgálattól, amennyiben azt késsel úgy nyakon szúrta, hogy fél óra múlva meghalt. A gyilkos a hatóságnak átadatott.

E hóstettől egy másik egyén vérszemet kapván, egy korcsmárosnét több késszúrással súlyosan megsértett.

Városunk kikövezése céljából az árlejtés jövő hó 3-án fog megtartatni. Egyelőre a főtér és a 3 főtérnek kockakövekkel leendő kikövezetésére lesz az árlejtés tárgya Nagy lépés a civilizációhoz.

Utcalámpáink most már kielégítőbbek. Mégis van néha valami haszna a hírlapi felszólalásnak, a kivilágításnak előnyös fordulatát legalább erőlyes új bíránk, mint új seprőnek tulajdonitjuk. Ugyan ő a régi tenyészbírákat eladván, újakat vásárolt. A város, utcai szépítése céljából gesztenyefákat vásárolt be. Csak még a többire is kiterjesztené eber figyelmét, mert ha az eddigiekért meg is dicsértük, egyáltalában nem azt jelentjük ki ezzel, hogy már most minden rendén van. Ha mint új bíró nem is bírna tudomásával a sok teendőnek, tekintse át bármely olvasó-intézetnél meglevő „Bácska” lapokat, talál ott még elég tárgyat, melyek annak idején az elüljáróság figyelmébe ajánlvák, és mert az idő eljár, 9 hónap már nem nagyon sok, seperjen minél többet és minél gyorsabban.

Már most szóljunk olyanról is, amiről csak egy hónap előtt is e lapok hasábjain szólni szabad nem volt. Ez a politika, a politikának pedig az egész országban, tehát nálunk is mi volna korszerűbb tárgya, ha nem a választási mozgalmak. És jellemző dolog, hogy míg az egész ország mozog, a lapok telvék mindenünnen származó választási mozgalmakkal, addig a mi választó kerületünkben azt sem tudni, van-e országgyűlés, azt sem mikor fognak annak ülései bezártni. Ki lesz a követ, illetve ki lesz hajlandó a jelöltséget elfogadni. Legalább a mély csönd fenti feltevésre jogosít

Nem tudni e nagy csönd a teljes apathia e, vagy pedig nagy vihar előérzete születte érelem kifolyása e? Igaz, hogy anyagilag gazdag kerületünk néperől éppen nem mondhatni, hogy elégedetlen volna a jelen állapotokkal. Adóját megfizeti, mert van mitől fizetni. Szabadságot annyit élvz. hogy többet nem is kívánhat. Nagyon természetes tehát, hogy a jelen állapotokkal megelégedve lévén, azokon változtatni nem tartja szükségesnek, nem tartja kivihetőnek. Tudja, hogy az állam gépezetének, hogy fenakadás nélkül mozoghasson, pénz kell, tehát adót fizetni kell. Katonát a világ legkisebb állama is folyvást tartván, a mi országunk sem lehet el e nélkül. Tiszviselőket, tanítókat tartani kellvén, ez pénz nélkül meg nem történhetik. Ilyenek azután a mi népünk fen nem akad, s azért feltétlenül megbizik a kormány büles intézkedéseiben, s azért nem politizál és megelégszik a jelen állapotokkal. Nem gyaníthatom legalább, hogy a nagy csend a választások küszöbén máshonnan eredne. Anynyit hallani, hogy nemzetiségű jelölt nem szándékozik fellépni. Jelenlegi igen t. képviselőket nem emlegetik,

tehát azt következtem, hogy újra egyhangulag lesz megválasztva.

A nagyhíre színészek készülnek hozzánk, de hallom az a nagy bajok van, hogy engedélyök a miniszteriumtól nem léteznek. Így aligha színészek nélkül nem maradunk.

Mult év nyarán Sztrefanovics Didó helybeli polgármester egy vizálasban megfúlva találtatott. Ismeretes levén arról, hogy a szesz italoknak nagy barátja, megnyugodtak abban a feltevésben, hogy bizonyosan részeg fővel esett a vízbe és fulladt abba. A megholt testvér-bátyjának azonban a dolog feltűnése, kiderítette azt, hogy az illető tulajdonképpen nem esett a vízbe, hanem gyermekei őt előbb megfojtván, dobták bele. A tettesek a bíróság kezében vannak.

Hogy O-Becse mily magas fokán áll a civilizációnak, igazolja az, hogy a magyar állatoknak több rendbeli könyvtára van. Erre mutat legalább az általa legújabb kibocsátott kis füzet „az ó-becsei magyar népkör könyvtárának névjegyzéke.” Mondja már most valaki, nem e állunk a civilizáció magas pontján!

r. i.

Ada, 1884. március 29.

Adán és környékén valóságos földvásárt csapnak.

A volt régi és nevezetes distriktus községeinek nagyobb része megindította a legelőszétást, és fogatosságát fűrészt is. Mig az első be sem végezte, már a másik megkezdte azt. És ezt természetesen tartván, azt mondják: ilyen a közös birtok. Ez elég nagy baj, ha megakadályozni nem lehet, de ennél még nagyobb az a baj, hogy a szellesség annyira nem gondol a jövőre, nem néz a jövőbe, hogy az urbéri törvény szerint neki biztosított, a község alatt neki járandó darabka földesekéjét, osztás hitére áruba bocsátja; s ritkán másból, mint könnyelműségből, tán csak azért, mert azt minden sarkon eladhatja, mivel ezt teszi vagy tette már szomszédja, barátja, egyik vagy másik rokona. Azt a kis földterületet adja el a szegény nép, mely kitaratná házat a legszükségesebbekkel, sőt pénzelné is apróvetemény feleslegéből. Felelik ezek, hogy hány háznak mindene egyetlen fejős tehén, melynek számára jó volna egy kis herést tartani. Sokkal okosabban tenné tehát a nép, ha kisdél földesekéjét, legelőjait kát megtartaná, hogy volna a szegény családnak hol kapálni, kaszálni, hasznosan foglalkozni. Talán nem szaporodnék a község-háza és nagykorosma előtt a bámészködők, az egész nap ácsorgók száma. Merem állítani, hogy ezeknek gyermekei sem lesznek munkásabbak. A heverő, elégedetlen néptömeg szokott aztán ácsorgásában a régi distriktusi idők magasztalásáról beszélni, melyek soha vissza nem jönnek. Sajnos, hogy a népnek ezeket ezúton elmondani képesek nem vagyunk. Most e szerint csak az a kérdés, miképen segíthetünk e társadalmi bajokon? — Erkölcsi és nemzeti kötelességünk népből idejében a romlottság, erkölcsi súlyosodás alapjait kitépni, munkaszerető honfiakat nevelni. A fontos kérdés megoldására hivatott községi és felsőbb hatósági intézkedés mulasztani szükségessé volna; annál is inkább, mivel életfentartási ősztől serkentve, sok lakos évenként környékünkől távozik.

Erdik

A selyemtenyésztés és a szederfák magyánkban.

Hazánkban Bács-Bodrogh megye a selyemtenyésztésre a legalkalmasabb vidék. Ez nemcsak kedvező éghajlati viszonyai, hanem a szederfák azon nagy számának, mellyel megyénk az ország több megyéi felett messze kimagaslak, tulajdonítható. A legnagyobb könnyelműség volna tehát, ha megyénk lakossága ezen kitűnő keresetforrást mellőzné. 4-5 heti csekély fáradság és munka után, melynek ideje rendszeren oly időbe esik, a midőn a földmiveléssel foglalkozók munkával legkevésbé vannak igénybe véve, nem csekély hasznot biztosít a selyemtenyésztés a vele foglalkozóknak.

A legnagyobb veszély, a mi a selyemtenyésztés előrehaladását akadályozta, a selyemhernyók egyes ragályos betegségei ellen is, megtörténtek az óvintézkedések, mután a magyar királyi miniszterium országos selyemtenyésztési felügyelősége alatt álló intézet által, csak górcsővilág szigorúan megvizsgált és minden betegségtől ment, lehető legjobb, a tudomány mai színvonalán álló módon előállított selyempetével látja el a tenyésztőket.

Hogy mennyire üdvös ezen intézkedés, bizonyítja leginkább azon körülmény, hogy a nép meggyőződésén, miszerint a kiosztott petékből származó selyemretek, kellő gondozás mellett betegségeknél kitéve nincsenek, hanem szép és értékes gubókat adnak és így biztos jövedelemre számíthat, a tenyésztők száma évről-évre szaporodik.

1880-ban megyénkben még csak 4 községben 76 tenyésztő által 1011 kiló 35 deka gubó termeltetett és ezekért 1169 frt 43 kr. fizettetett ki. A mult évben már 111 községben 3476 tenyésztő 49956 kiló 12 deka gubó termeltetett és a tenyésztőknek 54014 frt 82 kr. jövedelmeztek. Mint magam meggyőződtem, nemkülönben biztos forrásokból tudom, f. évben a tenyésztők száma a mult évit jóval felül fogja múlni.

A selyemtenyésztés elterjesztése egyik nagy hátránya még mult évben is az volt, hogy igen sokan a házuk előtt álló szederfákról a levélszedést vagy végképen nem akarták megengedni és a levélszedőket tetlegesen bántalmazták, vagy oly lelketlenek voltak, hogy a fakoronáit különféle szerekkel m. pl. meszes vízzel stb. felével belocsolták, minek következtében azok levelei hasznavehetlenek váltak. Nyilatkozatok szerint, inkább látták volna a fákat kiszáradni, minthogy azokon mások máskáljanak.

Nagyságos Bezerédj Pál ur, a földmivelés, ipar és kereskedelemügyi magy. kir. miniszter a selyemtenyésztés céljából kiküldött meghatalmazottja, ügyes intézkedései által azonban ennek is elejét vette, a midőn megyénk törvényhatóságának feje Schmausz Endre kedves alispán urunk, ezen ügy fontossága iránt is érdekelve, elejétől fogva következetesen és erőlesen támogatni sziveskedett az intézkedéseket.

Noha ezen intézkedés már akkor is az ügyet a lehető kerékvágásba hozta és további visszaélések

nem igen fordultak elő, a magas m. kir. belügyminiszteriumtól 60972. szám alatt kelt és az összes törvényhatóságokhoz intézett rendelet, említett visszaéléseket végképen megszünteti. Ezen rendelet hivatkozva azokra a panaszokra, melyek szerint a selyemtenyésztőket gyakran megátolják az utsalai, utakon és szabadtereken ültetett szederfákról a levélszedést, sőt a fákat önkényűleg megrogálják, — felhívja a törvényhatóságokat, hogy ezen jogtalan eljárást megátolják és elrendeli, hogy ezen rendelet minden községben közhírré tétessék. — Így állván ezen ügy, most már nem tarthatunk volna, hogy elegendő szederfalevelek birtokába nem jutnak a tenyésztők, ha ismét egy jelentékeny hátrány nem lépett volna előtérbe, mely hátrány különösen a jövőre nézve, már előre látható nagy kárt okozhat a selyemtenyésztésnek.

Ugyanazon és hasonló természetű ügyének, kik irigységből (eljárásukat másnak nem magyarázhatom, mint hogy irigyek az iparkodóknak azon pár garasért, mit szorgalmuk által szereznek) hívak előtt álló szederfákról a levélszedést nem akarták megengedni, látván, hogy már most azt megengedni kényszerítve vannak, mégis hogy megakadályozhassák és dacos fűjük szerint maguknak elégtételt szerezhessenek, a szederfákat kivágják és eltűzik. Az enyém és tied közti különbséget e tekintetben semmi szín alatt nem akarják elismerni. Ily módon már e téren nem kis számú szép, egészséges és tereblyes szederfa esett áldozatul; és ha erőlyes intézkedések által ezen szemtelen üzésnek határ nem szabatik, évről-évre nagyobb számban pusztulnak azok. — Szerény nézetem szerint ezen illetégségnek csak egy lehetne véget vetni, ha az egészséges szederfák kivágása egyáltalában a legszigorúbban tiltva lenne; és ha esetleg valakinek egy már elhalásnak induló, vagy már elhalt szederfát kívágni szándékában áll, ezt előbb az illető község selyemtenyésztési felügyelőjének bejelenteni tartozik, ki a fát megvizsgálván, csak úgy adhasson az illető fa kivágására engedélyt, ha meggyőződött, hogy az csakugyan további fenállásra nem alkalmas. Hogy a selyemtenyésztési felügyelők ebben lelkiismeretesen foglalkozni, kétségbe sem vonható, miután saját érdekükben tevések, ha községükben mentől több szederfa van. A hol sok a szederfa, sok gubót is lehet termeszteni. A községi selyemtenyésztési felügyelőknek teendőikért pedig a községükben produkált gubó mennyisége után jár az illeték.

Különb az az édes reményben élve, hogy a selyemtenyésztésnek önzetlen, legelső és legtevékenyebb apostola Bezerédj Pál ú nagysága, ki soha semmi fáradságot nem ismer, ha a selyemtenyésztés felvirágoztatásáról és ennek akadályaitól eltávolításáról van szó, itt is tapintatos és ügyes intézkedésekkel a legjobb módot fogja megtalálni, hogy még ezen akadályt is megsemmisítse.

Breztovácson, 1884. évi április hóban.

Jakobb József.

A „földadó-kataszter” rövid és népies ismertetése.

Írta: Szalay Pál,
m. kir. kataszteri felügyelő.
(Folytatás.)

A beadott felszólalások ismét mind a járási, mind a kerületi bizottságok által tárgyalattak, s a hol e részben kizárásnak vagy aranyosításnak szükség mutatkozott, ott a helyreigazítás megtörtént.

Itt érkezett el azután annak ideje, hogy az országos bizottság az összegyűjtött és sokszorosan megrostált adatok alapján, és ezeket egybevetve az osztályba sorozás eredményével, — végleg megállapítá az egész országra szóló tiszta jövedelmi összes tételt, melyeken többé, mig ezen új becslés szerinti földadó-kataszter tart, sem változtatni, sem pedig ellenük felszólalni nem lehet.

Az országos bizottság megállapította továbbá azt is, hogy a fentebbi módon tett kiszámítások alapján a magyar állam egész területén találtató földbirtokoknak összes tiszta jövedelme 151 millió frtra rug.

Tudjuk pedig, hogy az országgyűlés már előbb törvényt alkotott arra nézve, hogy a mult 1883. év végével lejárt kataszter szerint eddig fizetett összes földadónak, vagyis 40 millió forint fölszégnek (melybe bele van értve a földterhementesítési járulékok is) az új kataszteri kivételkor növekednie nem szabad, de sőt a m. kir. pénzügyminiszternek javaslata folytán azt rendelkezte el, hogy az előbb 40 milliót kitevő földadó, három millióval apasztassék, és így 37 millióra szállítassék le.

Most már tehát, midőn egyrészt tudva volt, hogy az egész ország földbirtokainak összes tiszta jövedelme 151 millió forintot tesz ki, másrészt pedig a törvény meghatározta, hogy az összes földadónak 37 millió forintnak kell lennie, ebből önként következnek, hogy az adó mindenütt egy aránylik a tiszta jövedelemhez, mint a 37 a 151-hez, vagyis, hogy az összes földadó az összes tiszta jövedelemnek 25 és fél százalékát teszi ki és így minden egy forint tiszta jövedelem után 25¹/₂ krajcár földadó esik. A kinek tétát a birtokjében 100 forint tiszta jövedelme van felvéve, az fizet évenként 25 frt 50 kr., a kinek pedig egy forint tiszta jövedelme van, az fizet 25 és fél krajcárt adóba.

Ennyire érlelődött mostanáig az új kataszter ügye, és legközelebb fog bekövetkezni a fentebb már eloadott községi felszólalásnál még sokkal fontosabb és az egyes birtokosokat egészen közvetlenül érdeklő egyéni felszólalás ideje.

Hogy pedig minden birtokosnak lehetővé tétessék az, miképen teljes áttekintést szerezzék magának minden birtok részleteinek miként lett bejegyeztetése iránt: azon intézkedés történt, hogy a kataszteri telegkönyv és az összes birtokívek minden községbe megküldettek és ott a község-házánál mindenki által megtekinthetők. Ezzel egyidejűleg a községi eljárásság minden egyes földtulajdonosnak, még az egy holddal bíró kisbirtokosnak is egy értesítvényt kézbesít, melyben ki van téve, hogy az illető az új becslés eredménye szerint 1884. évtől fogva mennyi földadót tartozik fizetni évenként. Ezen értesítvényt mindenki magának megtartja és annak vételét egy elismervény aláírásával igazolja. Az értesítés megküldése célszerű és arra való,

hogy minden egyes földbirtokosnak kezében legyen a feljegyzés, hogy mennyi földadót tartozik ezentúl évenként fizetni földbirtoka után, és hogy ha a kirovott összeg terhesnek látszik, vagyis sérelmesnek, az ellen a meghatározott és az értesítvényben is kitüntetett 60 napi határidő alatt felszólalhasson. Az értesítés kézhez vételéről szóló elismervény pedig arra való, hogy senki se mondhasa később, ha a felszólalás netalán elmulasztaná, hogy a dolog felől nem volt értesítve

(Folyt. köv.)

Mért nem születtem...

Mért nem születtem déli ég alatt,
Hol szebb a táj és lángolabb a nap;
S virágfakasztó áldóbb melegen
Más szívben is virulna szerelem!

Mért nem születtem zordon éjszakon,
Hol hótedett szirtek közt jég zajong,
Hol nincsen élet és minden halott —
Égő szívem talán kifagyyna ott!

Völgyi Gusztáv.

Felelos szerkeszto: Dr. MOLNAR ISTVAN LAJOS.
Laptulajdonos es kiado: Bittermann Nandor.

NYILTTÉR.*)

Felkérem mindazokat, kik tőlem közvetlenül avagy közvetve a következő könyveket u. m.: 1. Clemencean története. 2. „A falu jegyzője.” 3. „Törökvilág Magyarország.” 4. „A köszív ember fia.” 5. „Elátkozott család.” 6. „Szerelem bolondjai.” 7. „Fekete gyémántok.” 8. „És mégis mozog a föld.” 9. „Az arany ember.” 10. „Egy ember, a ki mindent tud.” 11. „A jövő század regénye” (9 kötet). 12. „A szegénység útja.” 13. „Az élet komédiái.” 14. „Névtelen vár.” 15. „A kik kétszer halnak meg.” 16. „A rejtett seb.” 17. „Egy magyar család a forradalom alatt.” 18. „A 113-ik peresón.” 19. „A nyomorultak.” 20. „A parancsnok gyémántja.” 21. „A nagymama gyémántjai.” 22. „Névtelen vár.” 23. „Kaliz király.” 24. „Meghalt lelkek.” 25. „Szegedi boszorkányok.” 26. „Egy szegény ifju története.” 27. „A pu-tai hercegnő.” 28. „Nagyvilági tolvajok” stb. olvasás céljából birják, hogy azokat mielőbb visszaküldeni sziveskedjenek.

Zomborban, 1884. évi április hó 3-án.

Bécsi Lajos.

KRONDORFI
Savanyú-Kút
STEFANIA
Koronahercegnő
forrás.
Trieszt, 1882
arany érem.

FALCONE GUSZTÁV
Fővárosi Kísérletár.
20-4 fűszerkereskedésben Zomborban.

A MOHAI
AGNES
FORRÁS

hazánk egyik legszépségsavdusabb
SAVANYUVÍZÉ

kitűnő szolgálatot tesz főleg az emésztési zavaroknál s a gyomornak az idegrendszer bántalmán alapuló bajainál. Általában a víz mind azon köröknél kiváló figyelmeztető, melyekben a szervi élet támogatása és az idegrendszer működésének fölfokozása kívánatos.

Borral használva kiérdelt kedveltségnek örvend.
1883. évben 1 millió palack szállított el.

Fris töltésben
mindenkor kapható

Édeskuty L.
m. kir. udv.
ásvány-víz-szállítónál Budapestben.

Ugyszintén minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőkben

Raktár: ZOMBORBAN 12-10
Weidinger Sándor és Zsigmond uraknál.

MATTONI-féle
BUDAI KIRÁLY
KESERŰFORRÁSOK

Deák Ferencz-forrás, Hunyady Mátyás-forrás. 12-10
Szt. István-forrás, Gróf Széchenyi István-forrás

Mattoni és Wille, Budapest.
Kapható minden gyógyszerárban és ásványvíz-kereskedésben.

*) Az e rovatban közlöttéért nem vállal felelősséget a szerk.

